

Lov. Det nuværende Forslag er et betydeligt Tilbageskridt fra den eksisterende Lov. Med Hensyn til Grundejernes Erstatning vil jeg forbeholde mig under senere Behandling at komme tilbage til dette Spørgsmaal. Jeg kan ikke indse, at det altid skulde være udelukket at tage Hensyn til Grundejeren. De strenge Krav, der stilles til Lokalernes Indretning, vil ofte spille en stor Rolle ved Fastsættelse af Erstatning, ligesom der maa tages noget Hensyn til den særlige Indretning af en Ejendom, som Udnyttelsen til Restauration m. m. medfører. Den Omstændighed, at Udøveren af Næringen og Ejendomsbesidderen ikke er samme Person, maa selvfølgelig ikke forandre Erstatningens Størrelse. Hvad der i allerhøjeste Grad maa forbavse, er, at Indenrigsministeren end ikke har kunnet følge Kommissionens Flertal i dens Forslag om Fastsættelse af Erstatning ved Ikke-Fornylse. Det forekommer mig, at Flertallet har været yderst beskædent med Hensyn til sit Krav. Naar Indenrigsministeren ikke har kunnet gøre dette, vilde jeg have foretrukket, at han havde udtrykt sin Mening mere klart, end Tilfældet er.

Nu giver Ministeren det Udseende af, at han virkelig hylder Erstatningskravet. Men han gør dette afhængigt af, at der ved Meddelelse af Bevillingen er givet Tilsagn om saadan Erstatning. Det er at vende Tingene paa Hovedet. Det vil nemlig sige, at ikke en eneste af de eksisterende Aaremaalsbevillinger har Krav paa Erstatning, og at Bestemmelsen kun kan faa Betydning ved Udstedelsen af fremtidige Bevillinger. Jeg gad se den Kommune, der vil forpligte sig til at betale Erstatning, naar den har i sin Magt at forhindre dette. Og det har den — jeg tør dristig sige i alle Tilfælde.

Ordføreren for det radikale Venstre udtalte, at en Bevilling betyder en Fordel, og han siger, at fordi en Mand i et vist Tidsrum har haft en Fordel, er der ingen Grund til at yde ham Erstatning, fordi Fordelen ophører. Dette Ræsonnement er ikke rigtigt. Bevilling er ikke alene en Rettighed, men der følger med den Forpligtelser, og særlig stiller Lovgivningen paa dette Omraade store Krav. Rettigheder og Forpligtelser maa ses i Forbindelse med hinanden, og ved Borttagelse af Rettigheden maa man yde en Erstatning for de Ulemper og Tab, som de stillede Krav har medført.

I det mindste maa man med Hensyn til disse Erstatninger følge Flertallet i Kommissionen, dersom Erstatnings-Spørgsmaalet ikke skal blive ren Parodi.

Jeg kan slutte mig til de Betragtninger, Kommissionens Mindretal, repræsenteret af de Herrer Abrahamsen, Bang, Godskesen, W. Johansen, Lewinsky og Rasmussen, har fremført med Hensyn til Søndagsforbud. Men jeg maa yderligere tilføje, at Indførelsen af et saadant Forbud kunde tages til Indtægt for Forbud i Princippet, og at jeg alene af denne Grund vil være Modstander heraf. Det samme gælder Morgenforbudet.

I denne Forbindelse maa jeg gøre opmærksom paa den uheldige Bestemmelse, som findes i den nugældende Lov, og som paa ny er optaget i Forslagets § 29, hvorved det paalægges de handlende, der forhandler stærke Drikke, at lukke deres Forretning til samme Tid, som Beværtningerne i det paagældende Amt skal lukke. Praksis har vist, at Beværtningernes Lukketid kan fastsættes til et tidligere Tidspunkt, end Lukketiden for Butikker er paa visse Dage. Det er uheldigt, at den ene Lov giver en handlende Tilladelse til at have aabent til et vist Tidspunkt, og at en anden Lov ændrer ved dette. Jeg kan ikke indse, at der skulde være noget til Hinder for at lade den handlende forhandle stærke Drikke, efter at en Beværtning er lukket, naar der i Loven er taget skarpe Forholdsregler imod, at der finder Omgaaelse af Beværterloven Sted. Og saadanne er jo foreskrevne. Men selv om det maatte være nødvendigt at foreskrive Regler derfor, maatte det formentlig ikke være nødvendigt at forbyde Handel med andre Varer. Der maatte lige saa godt for den handlende som for Apotekeren kunne foreskrives Bestemmelser, der kun tog Sigte paa stærke Drikke.

Den ærede Ordfører for Venstre (Kvist) udtaler om Morgenforbudet, at dette i og for sig ikke spillede saa stor Rolle. Under Omtalen af Søndagsforbud fik man imidlertid at vide, hvorfor man alligevel ønskede dette Morgenforbud. Ordføreren sagde: „Princippet: Forretningerne lukkede, naar Spiritus ikke serveres, er brudt ved Indførelse af Morgenforbud. Ved dette er det anerkendt, at man kan godt holde Forretningerne aabne uden at sælge Spiritus. Altsaa kan man godt forbyde Spiritussalg om Søndagen“. Det var maaske lidt for tidligt, Ordføreren fik udtalt sig saaledes. Men hvad man har Hjertet fuldt af, løber Munden over med. Den ærede Ordfører bør erindre, at Morgenforbud er ikke indført som Lovbestemmelse endnu, og der kan ikke skabes Præcedens ved Hjælp af noget, der foreløbig kun er et Ønske. Men viser denne Tilstaaelse fra Ordføreren ikke, hvad jeg stadig siger: